

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok

ROZDZIAŁ I.

1. Postanowienia ogólne

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok stanowi zapis działań obejmujących profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz innych substancji psychoaktywnych, który uwzględnia także gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem programu jest podejmowanie odpowiednich działań w kierunku minimalizowania aktualnie występujących w środowisku lokalnym problemów uzależnień, pomocy w ich rozwiązywaniu oraz zapobieganiu powstawania nowych. Prowadzenie aktywnych form przeciwdziałania negatywnym skutkom nadużywania alkoholu i zjawisku przemocy powinno nastąpić poprzez zwiększenie zasobów niezbędnych do prowadzenia długofalowych działań profilaktycznych, zmierzających także do integracji społecznej osób uzależnionych na terenie Gminy Żarów. Działania te to przede wszystkim odpowiednio prowadzona polityka regulująca nieprzestrzeganie prawa w obrocie alkoholowym, pomoc rodzinom dotkniętym skutkami choroby alkoholowej, a także podejmowanie różnorodnych projektów profilaktycznych oraz działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok jest zgodny z zapisami Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żarów na lata 2007-2014, znajdując odniesienie w części diagnostycznej dotyczącej kwestii rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych problemów społecznych występujących na terenie Gminy Żarów.

2. Diagnoza skali problemów

Alkoholizm jest chorobą społeczną, której konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale także członków ich rodzin i środowisk społecznych.

Nadużywanie alkoholu prowadzi także do poważnych problemów zdrowotnych, według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Corocznie – z przyczyn bezpośrednio lub pośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu – umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób.

Posługując się wynikami badań społecznych liczbę osób uzależnionych w Polsce można oszacować na 860 tys., zaś osób pijących ryzykownie i szkodliwie na ok. 4 mln. Z danych GUS wynika, że w Polsce żyje ok 25 mln. dorosłych mieszkańców. Przekładając powyższe dane na sytuację Gminy Żarów można szacować, że problemy za alkoholem mają około 432 osoby z 12.582 dorosłych mieszkańców Gminy.

Z uwagi na obowiązujące przepisy prawa w obrocie napojami alkoholowymi na terenie Gminy Żarów stosuje się uchwały Rady Miejskiej w Żarowie, określające limity oraz zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W Gminie Żarów znajduje się 40 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 7 punktów do spożycia alkoholu w miejscu sprzedaży. Analizując powyższe dane można stwierdzić, że na jeden punkt przypada zatem ok. 267 dorosłych mieszkańców Gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok uwzględnia także gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który realizowany będzie w oparciu o zapisy Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”.

Obserwując zmiany zachodzące w życiu społecznym można stwierdzić, że z roku na rok wyraźnie wzrasta liczba ofiar przemocy. Z badań przeprowadzonych przez TNS OBOP wynika, że co trzeci Polak przynajmniej raz doznał przemocy ze strony najbliższych, 46% ofiar przemocy w rodzinie stwierdziło, że sprawca przynajmniej raz był pod wpływem alkoholu. Priorytetem Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie powinno być zatem zapewnienie wszystkim osobom krzywdzonym profesjonalnej i kompleksowej pomocy.

Dane instytucji ukazujące skalę występowania omawianych wyżej problemów

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie	2006 rok	2007 rok	2008 rok
Ilość rodzin, gdzie występuje problem alkoholowy, objętych świadczeniami z Ośrodka Pomocy Społecznej	171	153	83

Komisariat Policji w Żarowie	2006 rok	2007 rok	2008 rok
Ilość osób kierujących pojazdami po spożyciu alkoholu	197	101	88
Ilość wypadków spowodowanych przez osoby po spożyciu alkoholu	1	0	3
Ilość interwencji w związku ze spożyciem alkoholu	Brak danych	Brak danych	120
Ilość osób zatrzymywanych do wytrzeźwienia	42	98	85
Ilość założonych Niebieskich Kart w związku z przemocą w rodzinie	55	32	19

Punkt Interwencji Kryzysowej w Żarowie	2006 rok	2007 rok	2008 rok
Łączna liczba porad – konsultacji udzielonych przez Punkt Interwencji Kryzysowej	878	930	872

Poradnia dla osób Uzależnionych od Alkoholu i Współuzależnionych w Świdnicy przy ul. Chrobrego 5*	2006 rok	2007 rok	2008 rok
Liczba osób korzystających z poradni z terenu Gminy Żarów	46	38	41
Liczba udzielonych konsultacji przez poradnię osobom z terenu Gminy Żarów	309	576	354

* dane dotyczą osób współuzależnionych i uzależnionych od alkoholu

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarowie	2007 rok	2008 rok
Liczba osób zgłoszonych z prośbą o zobowiązanie do leczenia odwykowego	56	57

3. Cel wynikający ze Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żarów na lata 2007 – 2014

Sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Gminy. Cele szczegółowe:

- zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień
- zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

4. Cele szczegółowe Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok

W oparciu o diagnozę skali problemów realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmuje następujące cele

szczegółowe:

- a) opiekę nad osobami uzależnionymi i współuzależnionymi poprzez zapewnienie pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej,
- b) działalność edukacyjną i profilaktyczną na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców,
- c) pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie specjalistycznej i kompleksowej pomocy,
- d) promowanie zdrowego stylu życia,
- e) realizację programów psychoedukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- f) integrację społeczną osób uzależnionych,
- g) współpracę z instytucjami, działającymi w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w celu podnoszenia efektywności oferowanej pomocy.

5. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok

1. Działalność interwencyjna i pomocowa instytucji występujących na terenie Gminy Żarów:

- a) Punkt Interwencji Kryzysowej – doradztwo, wsparcie, terapia indywidualna, dyżury specjalistów (psycholog, terapeuta uzależnień, radca prawny).
- b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - koordynuje działania Gminnego Programu, motywuje, uruchamia procedurę w kierunku „zobowiązania do leczenia odwykowego”, a także kieruje na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i na konsultacje ze specjalistą oraz udziela porad i wsparcia członkom rodzin z problemem alkoholowym. Szczegółowy zakres obowiązków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa Zarządzenie Burmistrza Miasta Żarów.
- c) Ośrodek Pomocy Społecznej – realizacja polityki społecznej Gminy, koordynator i realizator Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok.
- d) Urząd Miejski – koordynator i realizator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok, w części zadań powierzonych w drodze konkursu.

2. Pomoc osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem od alkoholu, a także

doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Udzielenie pomocy następuje m.in. poprzez działalność Punktu Interwencji Kryzysowej, mieszczącego się w Żarowie, przy ul. Armii Krajowej 54, przybierająca następujące formy:

- a) pomoc osobom uzależnionym poprzez wskazanie placówek w zakresie leczenia odwykowego,
- b) prowadzenie rozmów motywujących do leczenia odwykowego,
- c) prowadzenie interwencji wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych,
- d) udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu (motywowanie w kierunku nawiązania kontaktu z grupami samopomocowymi),
- e) udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej poprzez dyżur psychologa, terapeuty uzależnień oraz radcy prawnego,
- f) uruchomienie interwencji w przypadku rozpoznania przemocy domowej, współpraca z instytucjami pomagającymi ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie,
- g) współpraca i wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień w zakresie profesjonalnych form pomocy psychologicznej,
- h) wspieranie działalności grup samopomocowych.

3. Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej, adresowanej do mieszkańców Gminy Żarów, realizowane będzie poprzez:

- a) realizację programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- b) wspieranie organizowanych przez szkoły zajęć o tematyce uzależnień, w zakresie promocji zdrowego stylu życia,
- c) organizowanie turniejów profilaktycznych propagujących zdrowy styl życia np. Turniej Wiedzy o Zagrożeniach i Bezpieczeństwie,
- d) angażowanie się w organizację ogólnopolskich kampanii tematycznych oraz organizowanie kampanii lokalnych np. Zachowaj Trzeźwy Umysł,
- e) zakup literatury, czasopism profilaktycznych,
- f) nawiązanie współpracy z Policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości, w tym rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych,
- g) organizowanie, finansowanie i współfinansowanie szkoleń, konferencji dla osób angażujących się w działania określone w Gminnym Programie (w miarę

posiadanych środków),

h) monitorowanie skali problemów poprzez przeprowadzenie diagnozy, związanej z problematyką uzależnień,

i) wspieranie istniejących świetlic środowiskowych oraz świetlicy o charakterze socjoterapeutycznym w Mrowinach, a w miarę posiadanych środków uruchamianie nowych świetlic,

j) prowadzenie profilaktycznej edukacji publicznej za pośrednictwem środków masowego przekazu,

k) dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w którym realizowany będzie program profilaktyczny.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

a) udzielanie pomocy merytorycznej i organizacyjnej stowarzyszeniom, organizacjom pozarządowym, instytucjom i osobom fizycznym z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

b) współfinansowanie placówki wsparcia dziennego w Żarowie (ul. Ogrodowej 6),

c) współdziałanie z różnymi organizacjami i jednostkami w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień,

d) wspieranie oraz finansowanie Klubu Abstynenta „OAZA” w zakresie oddziaływania edukacyjno – profilaktycznego oraz organizowania profilaktycznych spotkań wyjazdowych (Ogólnopolski Zjazd Absolwentów).

6. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarowie

6.1. Wynagrodzenie za uczestnictwo w posiedzeniach Komisji wypłacane jest w oparciu o podpisaną listę obecności. Należność za uczestnictwo i pracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarowie wynosi 50 zł. brutto za każde spotkanie.

6.2. Za pracę dodatkową (np. oględziny nowo powstającego punktu sprzedaży napojów alkoholowych, wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Żarowie w sprawie ustalenia liczby

punktów sprzedaży, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych) na terenie Gminy, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nie otrzymują wynagrodzenia.

6.3. Za udział w szkoleniach oraz konferencjach dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie, członkom Komisji przysługuje zwrot kosztów (w tym dieta) związanych z powyższymi wyjazdami.

7. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok

7.1. Gminny Program realizowany jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej i Urząd Miejski w Żarowie.

7.2. Za wykonawcę zadań wynikających z Gminnego Programu uznaje się: organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, osoby prawne posiadające i nieposiadające osobowości prawnej.

7.3. Wykonawcy zadań dotowanych zostaną wyłonieni w drodze konkursu.

ROZDZIAŁ II

Harmonogram działań

1. Zgodnie z projektem budżetu Gminy Żarów na 2009 rok na Ochronę Zdrowia zabezpieczono 104.475 zł.

2. Skuteczną a zarazem sprawną realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok, umożliwi harmonogram działań.

3. Powierzenie do realizacji organizacjom pozarządowym, niektórych zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok, nastąpi w oparciu o Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2003 r., Nr 96, poz. 873 z późniejszymi zmianami).

Lp.	Treść zadania	Wykonawca zadania	Udział %
1	Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży, w którym realizowany będzie program profilaktyczny.	Wykonawca wyłoniony w drodze konkursu, zadanie realizowane	Do 48%

		przy Urzędzie Miejskim w Żarowie	
2	Utrzymanie świetlicy środowiskowej w Zastrużu oraz świetlicy o charakterze socjoterapeutycznym w Mrowinach, a także w miarę posiadanych środków tworzenie nowych.	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie	Do 8,5%
3	Działania interwencyjno – wspierające dla klientów PIK, utrzymanie pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej, skierowanej do mieszkańców Gminy Żarów.	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie	Do 7%
4	Prowadzenie działań wynikających z procedury zobowiązującej do leczenia odwykowego (wywiady środowiskowe, badania ZZA przez lekarzy biegłych sądowych, ponoszenie kosztów postępowania sądowego).	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie	Do 6%
5	Prowadzenie działalności profilaktycznej (edukacyjnej) dotyczącej problematyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Żarów poprzez: współfinansowanie Kalendarza Ucznia; realizację kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”; Turnieju Wiedzy o Zagrożeniach i Bezpieczeństwie; zakup programów profilaktycznych skierowanych do mieszkańców gminy; udział w kampaniach ogólnopolskich promujących zdrowy styl życia, organizacja szkoleń dla członków GKRPA i innych grup społecznych zaangażowanych w problematykę uzależnień na terenie Gminy.	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie, z możliwością ogłoszenia konkursów na realizację profilaktyki	Do 9 %
6	Wspieranie merytoryczne Grupy Wsparcia AA w Żarowie, Klubu Abstynenta.	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie	Do 1%
7	Wspieranie osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, a także pomoc ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie poprzez działania podejmowane przez pracownika PIK.	Zadanie realizowane przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie	x
8	Dofinansowanie placówki wsparcia dziennego w Żarowie, przy ul. Ogrodowej 6.	Wykonawca wyłoniony w drodze konkursu, zadanie realizowane przy Urzędzie Miejskim w Żarowie	Do 19%
9	Zabezpieczenie środków w związku z działalnością GKRPA w Żarowie.	Urząd Miejski w Żarowie/Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie	Do 1,5%
ŁĄCZNA KWOTA NA REALIZACJĘ POWYŻSZYCH ZADAŃ WYNOŚI: 104.475			100%

złotych		
----------------	--	--